

119130 - Taziye nasıl yapılır?

Soru

İslam’da taziye nasıl yapılır? Yas tutmanın hükmü nedir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Taziye; teselli etmek, sabırlı olunmasını telkin etmek, karşılığı sevap olduğunu bildirmek ve ölen kişiye veya musibete maruz kalan kişiye dua etmektir. Fıkıh alimleri bu şekilde tanımlarlar. Başta İbn Muflih “el Furu” 2/229 kitabında bu şekilde tanımlamıştır.

Şüphesiz taziye, musibete maruz kalan kişinin üzüntüsünü hafifletir ve sıkıntısını azaltır. Bu nedenle şeriat, musibete uğrayan kişiye taziye yapılmasının sünnet olduğunu söylemiştir. Çünkü bu davranışta, hayır ve takva amacına yönelik yardımlaşmak vardır. Sabır ve kadere rıza gösterilmesi için tavsiye vardır.

Bu nedenle Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem, sahabelere taziye de bulunurdu. Aynı şekilde Müslümanlar birbirlerine taziye de bulunurlar. Alimler taziyenin mustehap olduğuna dair görüş birliğindedirler.

Nevevi Rahimehullah şöyle dedi: Taziye, sabırlı olunması hususunda telkin olup cenaze sahibini teselli etmektir. Onun hüznünü hafifletmek ve sıkıntısına ortak olmaktır. İyiliği emretmek ve kötülükten alıkoymak ilkelerini barındıran mustehap bir davranıştır. Ayrıca yüce Allah’ın şu sözü kapsamına girer: “ iyilik ve takvada yardımlaşın” (Maide/2)

Bu ayet, taziye konusunda en sağlam delildir. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem’den rivayet edildiğine göre şöyle dedi: “Kişi kardeşinin yardımında bulunduğu takdirde Allah da onun yardımında bulunur” (el Ezkar s. 148-149)

Taziye, musibete uğrayan kimseyi teselli eden ve sevabı Allah'tan beklemesini teşvik eden her türlü sözcükle hasıl olur.

Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'den rivayet edilen sözcüklerden biri de: "Allah'ın aldığı, O'nundur, Allah'ın verdiği de O'nundur ve her şeyin belli bir eceli vardır! Sabırlı ol ve ecrini Allah'tan bekle!"

Nevevi Rahimehullah şöyle dedi: En güzel taziye Buhari ve Muslim'in Usame bin Zeyd Radiyallahu anhu'dan rivayet ettiklerine göre Rasulullah'ın kızlarından biri oğlunu kaybederken O'nu çağırdığında Rasulullah şöyle demiştir: *"Ona dön ve de ki: Allah'ın aldığı, O'nundur, Allah'ın verdiği de O'nundur ve her şeyin belli bir eceli vardır! Sabırlı olsun ve ecrini Allah'tan beklesin"* (Buhari 1204)

Nevevi şöyle devam eder: Bu hadis, İslam'ın büyük kurallarından birini temsil eder. bela, hastalık ve üzüntülere karşı nasıl tavır alınacağını açıkça belirlemiştir. *"Allah'ın aldığı, O'nundur,"* cümlesinin anlamı: Tüm varlık Allah'ın mülkiyetindedir. Size ait olan bir şey almamıştır. Bilakis kendisine ait olan bir şeyi almıştır. *"Allah'ın verdiği de O'nundur" yani: size verilen şeyler mülkü dışında değildir. Allah dilediğini yapar. "her şeyin belli bir eceli vardır!"* endişe etmeyin! Canı alınan kişinin eceli sona ermiştir. Bir an önce veya bir an sonra eceli gelmesi mümkün değildir. Tüm bunları bildiyseniz sabırlı olun ve karşılığını Allah'tan bekleyiniz. (el Ezkar s. 150)

Taziye yapılacak yer ve yapılış şekli konusunda belirli bir şey rivayet edilmemiştir. Mescitte, yolda, işyerinde; telefonla, mesajla veya evine gidilerek yapılır. İnsanlar kendi aralarında örf olarak uyguladıkları yöntemler taziye olarak kabul edilir. Taziye vakti, ölen kimsenin ölümü anından başlar. Definden önce ve sonrasında mustehaptır. Üç günle sınırlı değildir.

Şeyh İbn Baz Rahimehullah şöyle dedi: Taziyenin belirli bir vakti veya belirli günleri yoktur. Bilakis definden itibaren ve sonrasında da meşrudur. Musibetin meydana geldiği anda yapılması daha faziletlidir. Ölünün vefatından sonra üç gün sonrasında da caizdir zira bu konuda delil bulunmamaktadır. (Fetava İslamiye 2/43)

Daimi Fetva Kurulu 9/134 şöyle geçmektedir: Taziyenin belirli yeri ve zamanı yoktur.

En iyisini Allah bilir.